Eduard Ovčáček

Eduard Ovčáček se narodil 5.3.1933 v Třinci. V letech 1957 až 1963 studoval na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě u profesora Petra Matejky. Jako host studoval v roce 1962 na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze u profesora Antonína Kybala. Ve své tvorbě se zabývá malbou, grafikou, koláží, plastikou, vizuální a konkrétní poezií, lettristickou fotografií, akcemi a instalacemi. Byl iniciátorem spolu s grafikem Milošem Urbáskem, při vzniku nezávislé bratislavské skupiny umělců Konfrontace (1960), která prosazovala abstraktní umění - informel na Slovensku. Po ustavení Klubu konkrétistů (1967), jehož je spoluzakladatelem, se začal programově věnovat serigrafii. Výtvarné možnosti serigrafie rozšířil zejména v posledních letech v souvislosti s počítačovou technikou. Zúčastnil se řady mezinárodních výstav a sympozií. Je zastoupen ve veřejných i soukromých sbírkách u nás i v zahraničí. Poprvé samostatně vystavoval v Galerii na Karlově náměstí v Praze v roce 1966 (výstavu připravila L. Vachtová). Získal řadu ocenění v oboru volné grafiky u nás i v cizině. Z posledních let to byla zejména Grand Prix hlavního města Prahy v I. ročníku mezinárodního trienále grafiky Inter-Kontakt-Grafik, Praha - Krakov (1995), dále 1. cena města Namuru v Belgii na mezinárodní výstavě u příležitosti 100. výročí úmrtí Féliciena Ropse (1998) a za rok 1998 získává v Praze prestižní cenu Vladimíra Boudníka za významný přínos tradici českého grafického umění, výjimečné dílo a experimentátorství. Od roku 1993 je členem S.V.U. Mánes a od roku 2001 spolku Hollar v Praze. Věnuje se i pedagogické činnosti. V letech 1963 až do okupace vojsky Varšavské smlouvy v roce 1968 učil grafické techniky na Palackého univerzitě v Olomouci. V současné době je profesorem na Ostravské univerzitě, kde na Institutu uměleckých studií vede ateliér volné a užité grafiky. Žije a pracuje v Ostravě

Eduard Ovčáček - současná tvorba

Jedním z charakteristických rysů široce založené tvorby Eduarda Ovčáčka, odvíjející se na poli řady výtvarných odvětví, je její vnitřní integrita a otevřenost podstatným bytostným tématům - kulturním principům a entitám neměnným v čase. Jednota reflektuje už v organičnosti a nedělitelnosti jeho uměleckých počátků s tvorbou všech období následných, včetně díla současného. Zvláště pozoruhodná je přitom autorova schopnost aktivně se zmocňovat nových výtvarných medií a skrze ně vyjadřovat či aktualizovat jeho tvorbě inherentní témata, související s kulturní dimenzí a genezí člověka. Lze říci, že celé jeho dílo se odehrává ve znamení znaku jako archetypu, jako důležitého kulturně-komunikačního principu, symbolu a symptomu přítomnosti člověka v bytí.

V posledních letech se v Ovčáčkově tvorbě ve stále větší míře projevuje také jedna z dalších elementárních dimenzí umění, prvek hry; snaha o co možno nebezprostřednější komunikaci s divákem, která se prosadila už v prostorových instalacích, jimiž oslovoval návštěvníky výstavy nejenom jako vnímatele, ale i jako „spolutvůrce" umělecké formy. Obdobným záměrem jsou nepochybně neseny i jeho dynamikou soudobého života inspirované digitální tisky. Po hybných digitálních grafikách s výtvarnou tematizací písmen, číslic, znaků, ale nezřídka motivovaných i „racionálním chaosem" velkoměsta, přichází nyní autor s novým pojetím digitální tvorby, když pracuje nejenom s písmeny (jednotlivými znaky), ale též s celými slovy (pojmy) a částmi textů. Jde o mluvu, která vedle výtvarného výrazu otevírá i určitou možnost „literárně-poetické" interpretace kompozice a znejišťuje tak vnímatele. Jeho nejistotu, a tím současně i vtažení do jakési poetické hry, podněcuje též inovace techniky, jejímž prostřednictvím, totiž postupným kladením (vrstvením) jednoho základního „písmového pole" - vždy o segment pootočeného - na sebe, autor vytváří novou výtvarnou realitu, „aktivní" kompozici, soudobému životu otevřenou sémantickou figuru.

Tyto tisky, představované nyní v galerii Magna, jsou určitými identifikačními ikonami naší doby, zrcadlem či jakýmsi výtvarným ekvivalentem světa s převráceným systémem hodnot; současné společnosti, v níž lidská osobnost rezignuje na své bytostné určení, zmnožuje se (devalvuje) a potažmo ztrácí. Představují jakési permanentně probíhající proces změn, rozvíjení a střídání písmových struktur, textů i jednotlivých slov. Jsou obrazem světa zahuštěného množstvím informací, v němž člověk ztrácí svoji identitu. Jde o kompozice, jež jednak demystifikují umění, když otevírají pole vizuální hře, ale mohou být i o hemžení tápajících lidí, o labyrintu tvořeném jejich vlastními pseudohodnotami o globalizovaném bytí, v němž pod nánosem schémat zanikají lidské individuality.

Ludvík Ševeček

Galerie Magna

Galerie Magna, Bieblova 3, 702 00 Ostrava / výstava potrvá od 29. 6. do 29. 7.2005

Tento projekt je realizován za finanční podpory města Ostravy

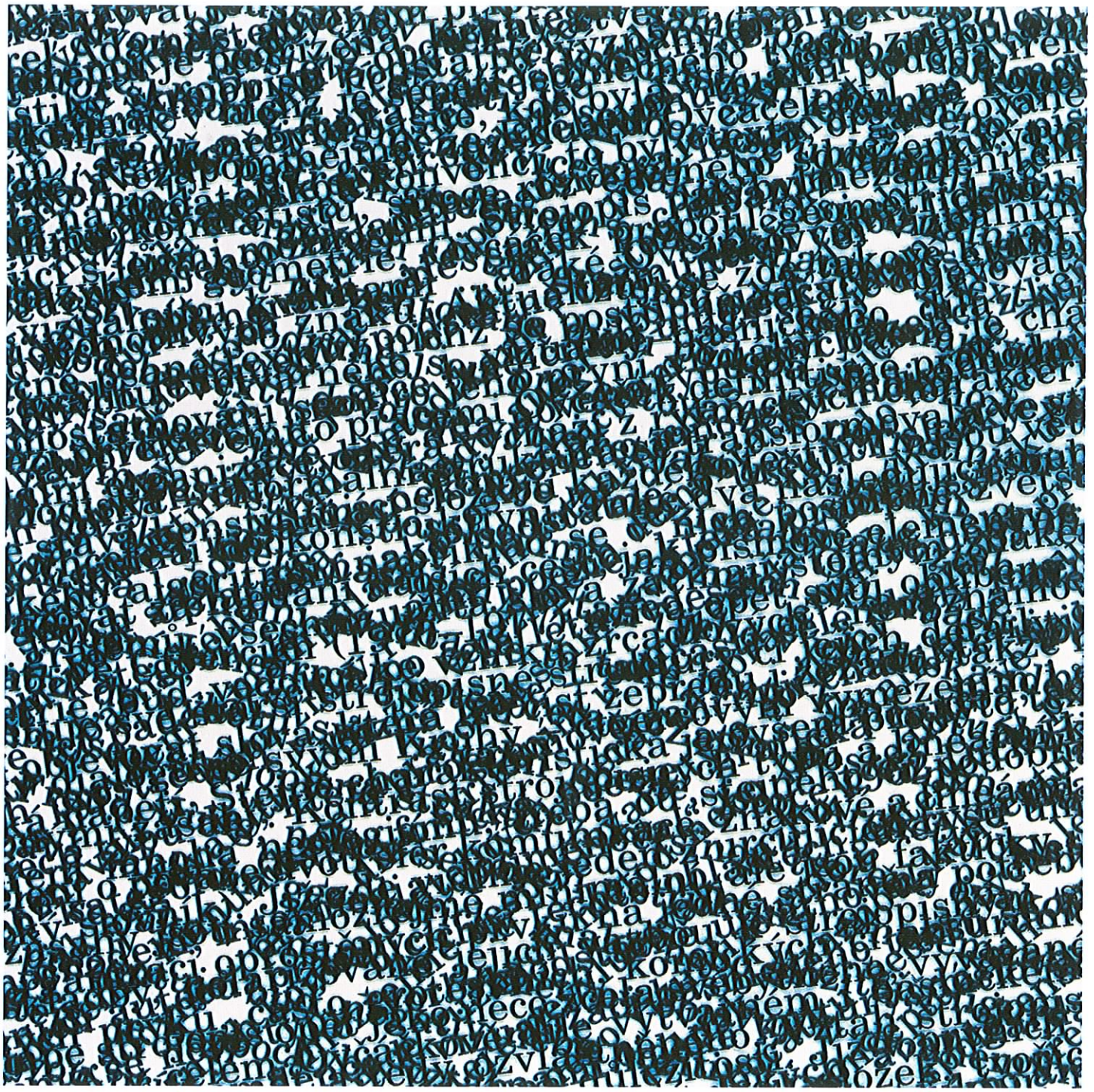

Sémantická vibrace 1, 2004, na papíře 100 x 70 cm